Daniel Bănulescu

Fugi din viaţa ta, revoltătoare şi slută, în cartea mea

(fragm.)

Pe la mijlocul lui martie, în Bucureşti, primăvara nu mai era primăvară, viaţa obişnuită nu mai era viaţă obişnuită şi Securitatea nu mai era Securitate.

Exista, desigur, o Securitate, dar ea nu mai izbutea să fie decât o minus sau plus doi Securitate şi nu o Securitate pur şi simplu.

Lumea românească devenise brusc atât de apatică şi de plictisită, încât până şi activitatea anticeauşistă fusese abandonată, pentru scurt timp, pe spinările câinilor.

Numai ei, drăguţii, se mai strângeau câte cinci, sau câte opt asemenea splendide patrupede, în dosul unor depozite, unde jucau cărţi, rostogoleau zarurile de barbut, trăgeau flegme filosofice, îşi sumeţeau cozile sau discutau politică.

Tipii ăştia care, de obicei, urinau pe trotuare sau care, imediat ce te simţeau neatent, îţi ferfeniţeau gambele, suferiseră o transformare îngrozitoare. Ziua se fâţâiau pe străzi cu aere de tribuni ai poporului, priveau lumea de sus, şi, deşi în surdină, criticau totul, iar noaptea era evident că pregăteau ei ceva.

În după-amiaza zilei de 17 martie, în timp ce convoiul prezidenţial pătrunsese deja pe străduţa Oneşti şi urma să măture în viteză bulevardul Magheru, chiar în clipa în care agenţii în civil terminaseră de aranjat trecătorii în genunchi pentru a se putea minuna de ce alai neasemuit avea Cârmaciul, un câine roşcat, robust şi cu o expresie de bravură nepăsătoare întipărită pe faţă se desprinse din braţele Miliţiei populare, penetră cordonul de protecţie şi ieşi înaintea maşinilor Iubitului Conducător.

Potaia galopa complet dezinhibată în dreptul portierei din dreapta a Secretarului General al Partidului. Era înfăşurată într-o bucată de cearşaf, prinsă sub burtă cu patru benzi groase de elastic. Pe partea de cearşaf din stânga câinelui era scris cu carioca roşie şi cu litere mari:

„JOS CEAUŞESCU!”. Pe partea dreaptă a manifestului mişcător scria: „JOS ANALFABETUL!”. Câinele protestatar se deplasa cu aceeaşi viteză ca maşina prezidenţială.

Partea lui din stânga putea fi citită de către Nicolae Ceauşescu.

Partea lui din dreapta putea fi silabisită de către toţi cetăţenii de

pe trotuarul dinspre cofetăria Scala şi cinematograful Patria.

— Să-l împuşcăm ca pe un câine ce e! se încurajau ici-acolo miliţienii dezorientaţi.

— Nu mă împuşcaţi ca pe un câine, măi proştilor, murmură Preşedintele, brusc conştient că putea deveni victima unui accident de vânătoare aici, în buricul Capitalei.

Nicolae Ceauşescu puse palma stângă pe volan, obligându-şi şoferul să oprească limuzina în strunga dintre restaurantul Podgoria şi terasa Grădiniţa.

Apoi Preşedintele se răsuci către dreapta, deschise uşa din spate, cei doi labradori, cei doi urşi, de pe bancheta a doua, săriră ca două umbre, zdup, zdup, pe asfalt. În mai puţin de zece secunde încolţiră câinele anticomunist. primul labrador îi sparse cu caninii vena jugulară. Celălalt începu să-i înfulece din măruntaie, după ce-şi trecu botul, ca printr-o pânză de păianjen, prin cearşaf.

— Corbu, șarona, na, na. Aici! chemă cu voce șoptită bărbatul cel scund. Fiarele părăsiră carcasa însângerată a îndrăzneţului pe asfalt şi-şi ocupară locurile pe banchetă. Convoiul demară. În spate, mulţimea de pe ambele maluri ale bulevardului izbucni în aplauze sincere, neregizate.

— Tudore, i se adresă Ceauşescu ofiţerului-şofer, fac pariu că ăştia ar mai putea să-ţi conducă maşina, dar tu, să haleşti aşa iute un duşman al poporului, nici gând.

— Fac cum ordonaţi. Dacă ordonaţi, îl dezosez, dar nu mă compar eu cu ei, care sunt Preşedintele şi soţia sa ai câinilor de pe pământ.

Ceaușescu nu se putu hotărî, în primele 5 secunde, dacă gluma îi plăcea sau îl deranja, și din această cauză, se mohorî.

A doua zi, şoferul-căpitan Tudor Stănciulescu se prezentă la noua unitate de Securitate la care fusese transferat, purtând cusută, pe partea stângă a craniului, o ureche de labrador.

Arvinte a plâns după câinele Hoţu. Deşi roşcat, fusese un câine ţigănesc, şi trăise viaţa sa de doi ani şi jumătate în Colentina, hălăduind pe străduţele din zona Irimicului-Maica Domnului, cele care strâng, ca într-un căuş de palmă, şcoala Generală numărul 27.

Pentru că Hoţu era hoţ, mirosise primejdia – nu voia să protesteze oficial împotriva lui Ceauşescu şi, mai ales, înţolit în cearşaf – se cărăbănise de-acasă. Două zile stătuse pitit în boscheţii Băii

Publice de pe strada Reînvierii, rânjise el satisfăcut, dar tot degeaba.

Arvinte fusese şi mai hoţ. îl scosese de ceafă pe Hoţu de acolo. îl îmbătase cu pâine înmuiată în vin. îl costumase în cearşaful scris de nepotul său Cosmos Niculescu. şi, apoi, transportându-l camuflat într-un preş, în portbagajul unui bătrân Moskvici şi ajutat de Scoruş, Cosmos, Negrea şi Tutoaţă, Arvinte îşi slobozi câinele insubordonabil în bătaia vijeliilor morţii, exact la colţul trotuarului de peste drum la Galeria de Artă „Orizont".

Nouăsprezece zile după ce furase Ceauşeştilor Arcul lor de Triumf, în sensul că, pe 1 martie, îi dăduse de unul singur foc, Iarba Fiarelor intrase în ascunziş, în ţigănie, în Colentina, într-o şandrama, lipită de un veceu din scânduri, săpat în curte, în care şi, mai ales pe lângă care, jumătate de stradă venea să-şi deşerte intestinele.

Mirosea aşa de rău, încât păsările din nucul din apropiere cădeau la pământ, fulgerate de duhoare.

Le culegeau ţigănuşii, le perpeleau şi-şi făceau friptură din ele.

Tocmai înţelepciunea aceea, ce tăia cheful oricărui miliţian sau securist să-şi vâre nasul pe acolo, îl protejase pe Iarba Fiarelor aproape trei săptămâni.

Pe 20 martie 1987 însă, la trei zile după eroismul neconsimţit al câinelui Hoţu, Securitatea dădu un avertisment.

Avertismentul dezvăluia că jocul se schimbase, că nu mai trebuia jucat, că ea intuia vinovaţii şi că, de acum, se şi murea pe parcursul jocului acestuia.

În acel 20 martie, în faţa restaurantului Litoral, un automobil negru îl călca pe Cosmos Niculescu, nepotul lui Arvinte, cel care scrisese cele patru cuvinte de pe cearşaf, atâta doar că îl călcă încontinuu de vreo douăzeci de ori. Prima dată normal, a doua oară băgând în marşarier şi tot aşa până când din micul cioroi n-au mai rămas decât penele.

— Aşa mor tinerele căpetenii – s-a bocit mai târziu la mormânt – cu penele încă negre, niciuna smulsă, îndreptându-se în zbor către veşnicele plaiuri ale vânătorii. În seara de 20 martie, Iarba Fiarelor părăsi fortăreaţa de duhoare, luă metroul până la staţia Aviatorilor, traversă parcul Herăstrău şi îşi aranjă un ascunziş în pivniţele Casei Bănăţene din Muzeul Satului.

Casa Bănăţeană are două rânduri de pivniţe, săpate în adâncimile pământului. nimeni nu intră niciodată acolo, aproape

nimeni nu vizitează Muzeul. împins de ploaie şi de curiozitate, Iarba îşi mai petrecuse o noapte acolo.

Zăcu destul timp în subterană.

Pentru a-şi omorî timpul, vorbea singur, la fiecare două replici se străduia brusc să devină interesant, pentru a se surprinde.

Juca diferite jocuri, cu o tihnă pe care nu ţi-o puteai permite în lumea de la suprafaţă. O partidă de table, jucată de Iarba Fiarelor, dura două zile deoarece o juca cu Natura. Dădea odată cu zarurile pentru el.

O a doua oară, le zvârlea în perete, pentru a constata cum le-a zvârlit Natura. Muta el pulurile pentru ea. Că şi aia, când o fi ca el să se împută, o să-i sugă, ca şi cu paiul, carnea de pe oase.

— Nu laşi zgârci, nu laşi nimic, o îndruma IF-ul. Destul fac dezordine acum, ca să mai las mizerie şi după aia.

— Vrei să-ţi subţiez oasele până într-atât încât să le poată lua vântul şi să se facă funigei? Or preferi s-ajungă scorburi pentru viermi şi gândaci? vorbea tot IF-ul, dar în contul Naturii.

— Nici, nici. Aici cum pofteşti. Balega de cal şi carnea de om se scurg la fel în pământ. Hotărăşte tu, că tu eşti meşteră şefă la curăţenie. şi, după ce vorbeau unul şi altul, şi unul şi celălalt tăceau. Dormeau. Se deşteptau. Îşi dezmorţeau trupurile. Alteori jucau ţintar. IF-ul medita ore întregi şi, când muta, muta pentru el.

Când sosea rândul adversarei sale, scotea dintr-o cutiuţă vreun gândăcel sau vreun melc şi iarăşi aştepta ore întregi până ce acela se decidea şi îşi muta într-un anumit fel piesa. Piesele de ţintar erau din hârtie, puteau fi manevrate uşor. De singurătate, Ierbii Fiarelor îi pocneau urechile. Uneori, nici el nu ştia pentru ce, se ruga:

— Mulţumescu-ţi ţie, Doamne, că măcar Tu nu Te temi de Securitate. şi că eşti singurul despre care ştim că nu ne toarnă la ea… Tu nu Te întâlneşti cu Securitatea prin case conspirative. Tu nu o ajuţi să ne doboare la pământ. şi nici nu o conduci în arhiva Ta… îţi mulţumesc că Tu singur vezi cum un grup mic de oameni s-a urcat în cârca acestui popor şi îl omoară, împlântându-şi în ceafa lui cele trei arme: şi Foamea. şi Frigul. şi Frica…

Dar mie nu mi-e frică. De ce trăieşte omul pe pământ?…

Doamne, dacă nu-i omori Tu direct pe aceşti criminali, ajută-mă să le fur măcar carnetele de Partid. Pentru că ăştia-s un soi de sinucigaşi. Dacă li se fură sau îşi pierd carnetele, se dau unul pe altul toţi din Partidul Comunist afară. şi, dacă nu mai rămâne niciunul

înăuntru, poate o să putem să respirăm şi noi.

Plecase, ca de obicei, având asupra lui doar pontoarca şi o mică şurubelniţă, pe care putea s-o ascundă în pumn.

Celelalte 40 de scule cu care spărgea case erau, precum cei 40 de hoţi ai lui Ali-Baba, periculoase şi nici el, nici Arvinte, nu le ţineau pe lângă casă. Aşteptau să li se dea de lucru depozitate în locuri diferite sau la tăinuitori.

Tot la Arvinte Zural pescuise, c-o zi înainte de asasinarea micului Cosmos, o minunăţie de broască Yale, săltată de el pentru a o studia în ascunziş şi pentru a-şi menţine pe ea digitaţia.

Fierătania era proiectată pentru uşa de la intrare în instituţii importante, comandată în Statele Unite pentru anumite încăperi ale Centrului Civic şi cumpărată pe sub mână, pe bani grei, de la împăratul ţiganilor, care susţinuse că, în felul acesta, construise, pe lângă Universitatea de hoţi, şi-o bibliotecă.

Iarba Fiarelor se înfundă trei zile în această bibliotecă.

Mi se deschide uşa din spate şi ajung, depus ca de mâna unui chelner stilat, pe o bancheta din piele.

Geamurile sunt fumurii. Aerul condiţionat pornit. Mă simt ca în interiorul unei boabe uriaşe de strugure negru.

Ochii mi se obişnuiesc iute cu lumina scăzută şi îl descopăr la un metru şi jumătate distanţă de mine, pe aceeaşi bancheta din spate, pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu, sub înfăţişarea unui bărbat mititel, cu pielea feţei lăsată, cu pielea gâtului atârnând. Îmbrăcat într-un costum gri, de vară, uşor. Având vârfurile pantofilor negri strălucitoare. Şi purtând pe cap nu o pălărie sub ale cărei boruri faţa să-i rămână ascunsă, aşa cum prezisese Madian, ci o şapcă muncitorească, tot gri, potrivită pentru vizitele de lucru.

Şeful Statului şade cu mâinile în poală, aşa cum şade un ţăran bătrân pe banca din faţa portiţei şi se uită calm, adâncit în gânduri, nu la mine, ci la ambasada arabă, la circa de Miliţie, la casa Dinu

Lipatti, la clădirile care se înşiră pe partea opusă a bulevardului Ana Ipătescu.

— Eşti comunist? mă întreabă după un minut tovarăşul Nicolae Ceauşescu, tot fără a-şi întoarce privirile către mine.

— Nu…

— Eşti utecist?

— Ba da… Adică nu ştiu. Nu ştiu precis până la ce vârstă poţi să

rămâi utecist.

— Cred că-s mai repede eu utecist decât el, se aude o voce voioasă şi amabilă de pe bancheta din faţă. Dar câţi ani ai?

— 27 de ani, zic.

— Păi, cum să mai fi?! Ai scăpat de mult… Auzi, Nicky, că nu mai e utecist.

— Eu sunt un bărbat în vârstă. Tu eşti un om tânăr, îmi spune tot după o lungă tăcere şi tot fără să se uite la mine Secretarul General al Partidului.

— Eu am o groază de putere. Tu n-ai putere deloc.

— Şi, totuşi, eu nu mi-am folosit niciodată puterea împotriva ta. Dimpotrivă, în câteva rânduri, te-am ajutat, da, te-am ajutat, fără să te las s-o ştii.

— Nu mă cunoşti personal. E prima dată când ne întâlnim, nu-i aşa?

— Şi, totuşi, tu mă înjuri… De ce mă înjuri? Sunt complet mut.

Ochii lui căprui, de Secretar General, sfredelesc ochii mei verzi, de student, pe cale de a-şi pierde această calitate, de om liber.

— Vă înjură aşa, birjăreşte, de mamă? se aude din nou vocea voioasă de pe bancheta din faţă. Ori vă înjură în sensul că vă critică, tocmai când n-aveţi chef să fiţi criticat?

— Şi, şi. Şi de mama, care nu i-a făcut, de asemenea, nimic. Dar mă şi critică, hodoronc-tronc, aiurea în tramvai.

— Poate are vreo îndreptăţire aşa, divină. Ceva mult peste materialismul dumneavoastră dialectic. Poate e vreun filosof, vreun muzician, vreun poet.

— Tocmai asta-i problema. El pretinde c-ar fi. cică mare scriitor. Poet. Dar uite cum scrie.

Şi Preşedintele României scoate din buzunarul de la piept o pereche micuţă de ochelari, cu ramă de argint, cu care nu s-a afişat niciodată în public şi citeşte la întâmplare dintr-un teanc subţire de poeme scrise de mine, snop de foi care habar n-am de unde au apărut.

„*Cum să nu ştii*?
Eşti mai frumoasă cu două degete decât orice femeie
Mai fierbinte mai adâncă mai tandră
Decât oricare altă femeie din lume
Dacă degetele tale n-ar fi deja numărate
Dacă sânii tăi n-ar fi decât cele două porecle

Date ţie de Dumnezeu

Din zilele în care Dumnezeu făcea carne".

— Asta-i mişto! recunoaşte cu sportivitate cel de pe bancheta din faţă.

— Zău? spune Secretarul General al Partidului şi mută trei dintre foile din faţă la spatele teancului, pentru a alege un alt fragment.

Oricât de cutremurat aş fi că sunt recitat de vocea cea mai cunoscută a Republicii, nu mă pot împiedica să mă întreb cine e subordonatul care vorbeşte atât de familiar şi oarecum lipsit de respect cu Preşedintele României.

Mă aplec puţin înainte şi privesc peste cele două spătare din faţă.

Pe scaunul şoferului şade şoferul. Pe scaunul din dreapta şoferului, ridicat pe labele din faţă, şade o mândreţe de câine labrador.

Nu par genul de tipi care i-ar arde o palmă pe spate şi care s-ar întinde la glume cu Comandantul

Suprem. (...)

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu îşi întoarce privirea către geamul portierei din stânga şi apasă cu pupilele afişul expus într-una dintre vitrinele sudate pe gardul metalic al Ambasadei, din care zâmbeşte prietenul său, Preşedintele Siriei, Hafez Al-Assad.

Apoi se răsuceşte lent către oaspetele său.

— Şi d-aia mă înjuri tu pe mine?

— Nu vă înjur.

Secretarul General al Partidului dă drumul poemelor mele, între noi, pe banchetă, pescuieşte o telecomandă cu o formă ciudată, rotundă, dar înainte de a apuca să-i apese vreunul dintre butoane, o labă cenuşie de labrador împinge consola, pe care e potrivită o casetă audio şi caseta dispare în interiorul combinei muzicale de pe bordul limuzinei.

Ascultăm doar câteva minute.

În prima dintre înregistrări, captată probabil în restaurantul „Carul cu bere", în timp ce prietenul meu Mişa îl înjură torenţial pe Nicolae Ceauşescu, îl înjur şi eu, birjăreşte, de două ori, pe

Secretarul General, deşi nu îmi stă în obişnuinţă să înjur. Dar o fac doar pentru a-i ridica moralul, după o zi infernală, lui Mişa şi pentru a nu se alerta că aş putea să-l denunţ.

Cea de-a doua înregistrare e o convorbire telefonică, nocturnă,

purtată probabil de-a lungul a mai multe ore cu Cristi.

Înregistrarea aceasta e mai gravă.

Deşi, în majoritatea timpului, nu facem decât să ne citim unul altuia ultimele variante ale unor poeme şi să ne dăm sfaturi.

Deşi ne referim formal politicos la Geniul Carpaţilor.

Fiecare inflexiune a glasurilor noastre e o capodoperă de batjocură împotriva numitului Geniu. A

extazului că noi scriem şi că el nu. Şi a amărăciunii că ne e strict interzis să publicăm, fie doar şi în vreo revistă studenţească.

Mi se pare că disting cum stofa costumului Secretarului General se bombează şi pocneşte, împinsă de bobiţele de urticarie care-i răsar pretutindeni pe corp, în timp ce ascultă înfuriat această casetă.

După douăzeci de minute, nu mai rezistă, apasă butonul adecvat şi expulzează caseta.

Probabil că până acum am fost doar palid de groază. Acum simt că mă înnegresc.

— Poate nu era vocea mea, zic prosteşte.

— Nu era vocea ta?

— Ba da.

Cel Mai Iubit Fiu Al Poporului îşi adună palmele în poală, una în alta, cu degetele chircite şi îndreptate în sus. Seamănă şi nu seamănă cu nişte gheare. Nu ele par ameninţătoare. O fi una dintre posturile favorite de meditaţie.

— Cum să te public eu pe tine? spune el, ca şi cum ar vorbi doar cu el.

— Limbajul comandă gândirii… Viaţa omului e oricum tristă şi atroce pe Pământ. De ce s-o facem şi mai atroce publicând poemele tale?

— Nick. Nicky, cavalereşte e să-i dăm o şansă. Din întreaga lui operă nu am examinat decât un colţişor. Cine ştie cu ce minunăţii vine din celelalte părţi şi le stinge pe astea mizerabile.

— Crezi tu?

— Poate nu te înjură degeaba. Pare un băiat serios. Poate te înjură pe drept.

— Să te faci tu aşa, Spiridoane? îşi încârligă, cu un umor neaşteptat, Şeful Statului degetul arătător drept. (Şi, apoi, adresându-mi-se: Nu mai ai cum scăpa. Îi eşti, de acum, dator vândut lui Spiridon.)

Preşedintele zâmbeşte propriilor gânduri, vâră mâna în buzunarul lateral drept al sacoului şi îmi înmânează un plic.

— Uite, tovarăşe Bănulescu, cum rezolvăm mica noastră controversă...

— Ai aici un document care-ţi permite ca, în următoarele treizeci şi una de zile, să publici, la absolut orice editură din România, o carte întru totul cum îţi visezi tu.

— Nicio cenzură nu-şi va vâri nasul în treburile tale. Nu-ţi va fi modificată nicio virgulă. Tirajul ţi-l stabileşti singur: între 4.000 şi 40.000 de exemplare... De acord?

— Orice dorinţă a ta va fi lege. Orice capriciu îţi va fi îndeplinit. Dacă întâmpini cea mai mică dificultate, mă cauţi aici, la numărul ăsta (Şi Secretarul General al Partidului subliniază, cu unghia, un număr de telefon cu şase cifre de pe cartea de vizită simplă pe care mi-o întinde.)

— Dar...

— Dar... dacă, la sfârşitul celor treizeci şi una de zile, nu publici o carte care să ne lase pe toţi cu gura căscată... Atunci voi fi nevoit să-ţi rup gura eu...

— Te scoatem din evidenţa populaţiei... Mă, ăsta e nebun, îmi şopteşte, ca pe o taină, glasul din faţă. Te beleşte, îşi coase un portmoneu din pielea ta şi-şi ţine înăuntru supozitoarele, dacă se va dovedi că l-ai înjurat de pomană.

Va urma

Volum în curs de apariţie la Editura Cartea Românească

Daniel Bănulescu (foto: Claudiu Isopescul): s-a născut la 31 august 1960, în Bucureşti. A urmat studii de inginerie dar a lucrat doar ca jurnalist şi scriitor.

A fost un membru activ al cenaclului *Universitas*, condus de criticul Mircea Martin.

Debutează cu un volum de versuri, *Te voi iubi* pân' *la sfârşitul patului*, publicat în 1993, urmat de un roman, *Te pup în fund, Conducător Iubit*! publicat în 1994. În anul 2000, îi apare o carte de balade, *Baladele lui Daniel Bănulescu*, romanul *Cei şapte regi ai oraşului Bucureşti* (Premiul pentru

Proză „Ion Creangă" al Academiei Române, Premiul Asociaţiei Scriitorilor Bucureşti) şi antologia de poezie *Republica Federală Daniel Bănulescu*. În anul 2002, publică volumul de versuri *Daniel al rugăciunii*. În anul 2008, Editura Cartea Românească deschide seria

romanelor lui Daniel Bănulescu despre „subteranele” comuniste ale anilor ’80, cu al treilea „membru al clanului de romane *AM*

VĂZUT, LUCRÂND, DEGETUL LUI DUMNEZEU!”, *Cel mai bun roman al tuturor timpurilor*. În anul

2009, publică volumul de versuri *Was schbn ist und dem Daniel gefällt* (Ce-i frumos şi lui Daniel îi place), tradus în limba germană de Ernest Wichner, Akademie Schloss Solitude, Stuttgart.

A fost tradus în limbile engleză, franceză, slovenă, germană, sârbă.

În romanul *Fugi din viaţa ta, revoltătoare şi slută, în cartea mea*, parodicul, grotescul, ascuţita receptivitate faţă de absurdul cotidian se amestecă, într-o formulă fericită, cu livrescul şi cu o abil instrumentată intertextualitate, dar şi cu ingredientele unui gen de realism „dur”, frapant, chiar violent pe alocuri. Naraţiunea are suspans, dialogurile sunt nu doar verosimile, dar şi savuroase. Găsim, în romanul de faţă, deopotrivă un Bucureşti fabulos, tenebros ca în romanele de mistere ale secolului al XIX-lea, un oraş al comploturilor – politice dar şi metafizice –, şi un Bucureşti pestriţ, desenat în culori realiste. Bucureştiul lui Daniel Bănulescu este totodată Bucureştiul mitingurilor, al convoaielor oficiale de pe Calea Victoriei, al discursurilor de la tribună, al spionilor, al securiştilor atotputernici. Dar, mai ales, este Bucureştiul unde evoluează un personaj de excepţie: Nicolae Ceauşescu, antierou sinistru şi comic, ridicol şi mefistofelic, pe care un ins de asemenea remarcabil, Iarba Fiarelor (hoţul adolescent, spaima oraşului şi modelul tuturor spărgătorilor bucureşteni) plănuieşte să-l ucidă.

zf.ro

ROMAN SERIAL/ Fugi din viaţa ta, revoltătoare şi slută, în cartea mea (II)

Daniel Banulescu 19.11.2009

De şaizeci de ani încoace, Nicolae Ceauşescu nu clinteşte nici măcar un bob de orez dimineaţa, înainte de a-şi lua micul dejun cu Duhul.

Îl are de mic. Se cunosc de când purtau pantaloni scurţi. Rar o prietenie mai profundă decât aceasta.

Totul a început în iarna anului 1925, când, pe un ger năprasnic, şeful clanului, Andruţa Ceauşescu, forţat să plece în explorare pentru a fura nişte lemne, dăduse în pădure peste un pui de duh.

Săltase puiul în cârcă. Mormăise un:

— Dă-i în p... mă-sii de-acuma pe ceilalţi, care n-au pui de duh.

Încărcă şi o legătură de lemne. Întors acasă, răsturnă în mijlocul odăii dubla povară. Şi, coborând în pivniţă pentru a se cinsti cu o ţuică din prune şi din cuie, îşi azvârli familia în cea mai neagră dilemă.

„Ce-o fi cu dihania asta, care ba se vede, ba nu se vede. O fi vreo friptură de scamatorie, de la

Craiova, pe care cel mai bine e s-o haleşti din prima, ca să nuţi-o fure altul”, socotise familia în mintea aceea neclară a ei.

Spiritul ăla mic, bandit. Când simţi că puradeii, însoţiţi de mămică, se apropiaseră îndeajuns de mult, sări pe picioarele de dinapoi şi îi impuse cu ochii lui de uliu bolnăvicios:

— Ce e, bă, cu voi? V-aţi săturat să vă roadeţi unghiile şi vreţi şi să pupaţi în fund nişte duhuri? Puiul de duh făcu o vrajă şi îi vâri pe toţi într-o sticlă de vişinată.

Intenţia lui era să-l împingă pe Andruţa Ceauşescu, atunci când se va reîntoarce din beci, să-şi bea nu numai minţile, dar şi familia.

Toată întâmplarea fu văzută din afara casei, prin geam, de Nicolae, băiatul în vârstă de şapte ani al familiei.

Măruntul Nicolae îşi pregăti atacul.

Peste un minut, intră în odaie, înarmat cu o nuia fermecată de alun şi cu o tavă metalică.

Lupta, pe viaţă şi pe moarte, începu.

Cu nuiaua Nicolae încerca să-l croiască pe puiul de duh peste pântece – acolo unde ştie oricine că duhurile sunt mai vulnerabile – şi cu tava se apăra, ca şi cu un scut, de jeturile de jăratec pe care

Duhul le scuipa cu hărnicie în direcţia lui.

Distruseseră în jur oale, ulcele, sticla era gata-gata să fie spară, dar lupta continua să se desfăşoare la egalitate.

Când, pe neaşteptate, Nicolae ridică varga, însă n-o mai cobori pentru a-şi articula duşmanul, ci începu să scandeze un descântec, cu care un bunic al lui despica stâncile, tăia în felii subţiri orice copac şi punea pe fugă oştile austriece care încercau periodic să jefuiască Oltenia:

— *Cine aude vorba asta Cadă asupra lui năpasta*...

Auzind el însuşi vorba cu pricina, Duhul simţi o fulgerătură în inimă, dar se adună pe ghearele din spate, pregătindu-se să sară.

— Mârr! hârâi el ameninţător.

— Niciun mâr, continuă neînduplecat puştiul. *Cine supără-un oltean*

Să se taie în iadde-un geam…

Nu era frumos să-i urezi cuiva acest lucru. Duhul se clătină şi căzu, ca o jucărie stricată, pe partea stângă.

Când foarte tânărul Ceauşescu finaliză cu:

— *Cui zic eu că este slab*, *Rob să-mi fie*, *serv şi sclav*, puiul de duh era deja întins precum o cocă pe duşumea, iar bărbia i se odihnea pe tava încă incandescentă.

— Te predai? nu-l slăbi micul oltean.

— ...Mă predau.

— Juri pe ce ai mai sfânt?

— Jur, Stăpâne.

— Ai ceva sfânt?

— Numai pe tine, Stăpâne.

— Aha. Atunci poţi să te ridici.

— Nu, că-mi place să mai stau aşa.

— Bine.

— Stăpâne, apă ai? Mă arde tava asta pe gâtlej.

— Îmi pare rău, apă n-avem, îl mustră subţirel băietanul. Dar ia şi tu niţică vişinată… Duhul plecă şi mai adânc privirile în pământ.

Apoi, într-un acces de entuziasm, se aruncă să pupe tălpile binefăcătorului său.

— Stăpâne, câte tâmpenii o să facem de-acum împreună! Nimeni n-o să ne creadă vreodată c-am fost sănătoşi la cap.

— Marş. Lasă-mă… Marş.

— Poţi să mă scuipi, numai să nu te superi vreodată pe mine, Stăpâne al meu!

Puiul de duh era un pui de duh îndrăcit, avortat de maică-sa, Lilith, în pădure, în vreme ce era alergată de un pustnic considerat sfânt. Pustnicul simţise ce-i zăcea ăleia în măruntaie. Şi, c-o gândireîmplet icită, considerase că, dacă o va penetra, va dilua concentraţia de rău a viitoarei făpturi. Acţiunea eşuase.

Nicolae Ceauşescu îl împroprietări pe duh cu numele de „Duhul”. Iar, uneori, când îl alinta, îl striga

„Spiridon”.

Chiar de-a doua zi, după ce-au eliberat familia din sticla de vişinată, Nicuşor şi Duhul îşi deschiseseră primul magazin de

descântece din comună.

În Scorniceşti, îşi aminteşte înduioşat Conducătorul, nu existau prăvălii, dar existau babe… Ah, babele din vremea lui!… Înalte, ochioase, cu broboada trasă cu dichis pe sprânceană. Cu rotunjimi care ba apăreau, ba le dispăreau. Cu pielea perfect întinsă. Se vedea de la o poştă că erau vrăjitoare.

— Mai ales pe una n-am vrut să ţi-o arăt, întrucât de mic erai cam dezmăţat – se amestecă telepatic Duhul printre gândurile Cârmaciului.

— Pe care?

— Activita Leuştean, văduvă de statuie. Bărba-su dovedise eroism şi crăpase în Războiul de Independenţă.

— N-o ştiu.

— Activita n-a stat mai mult de şase luni în comună la noi… Avea băbuţa un mod de a pune mâna pe mătură de ţi se urca sângele la cap. Părea complet fleşcăită şi, deodată, extrem de senzuală.

— Ca Lenuţa.

— Da, ca Lenuţa. Şi uite ce-ai păţit. D-aia nici nu ţi-am prezentat-o. Mi-era frică să nu te laşi de politică şi să te apuci de tâlhărit.

— Drept. O astfel de muiere se ţine greu. Cunosc cazuri în care mari bărbaţi de stat s-au lăsat ameţiţi şi au uitat de destinele popoarelor lor.

— Şi-au uitat de destinele popoarelor lor… Nick. Nicky al sufletului meu. Trezeşte-te, puiule, c-ai adormit şi-ai început să vomiţi Cuvântare pe mine.

Stau liniştiţi şi destinşi şi ascultă cum picăturile de zeamă de lămâie se dizolvă în ceaiul de tei.

— Ştii, continuă cu voluptate şi cu glas tare Duhul, există femeiîntratât de degradate, încât sunt în stare să-l facă să se simtă muc şi sfârc pe ultimul duh… Da, oricât de spirit ai fi, îţi vine să-ţi dai duhul în braţele unei asemenea femei.

De la vrăjile spiritiste au trecut brusc la vrăjile materialiste. El, Nicuşor, descoperise, pe când avea vreo nouă ani, într-un pod părăsit, o broşură cu descântecele lui Karl Marx. O citise vara întreagă.

Şi, în toamnă, chiar în faţa crâşmei, se aventurase să-i prelucreze înţelesul în auzul populaţiei de ţărani.

Primul discurs al vieţii sale de om politic fu o capodoperă de

laconism.

— Fraţilor!

— Nu suntem fraţi cu tine!

— Băi, ăsta al lui Andruţa, ia plimbă tu ursu.

— Ascultaţi-mă ce zic, că eu ursu nu-l plimb.

— Nu merităm să fim fraţi cu tine.

— ...Ba meritaţi.

— Ba nu merităm.

— Ba meritaţi să fiţi fraţii mei mai mari, întrucât sunteţi harnici şi dârji.

— Ba nu merităm. Fiindcă nouă, în general, nu ne place deloc munca.

— Nu vă place?

— Băi, ăsta al lui Andruţa. ţie îţi place, personal, să munceşti?

— Păi nu prea... Dar eu tot muncesc.

— Vezi, chiştoc?... Unde am ajunge dacă ne-am păcăli între noi?
Descoperise cu acest prilej că românii lui nu erai nici harnici, nici dârji. Dârji erau doar cu cei care se străduiau să-i facă să devină harnici.

Erau încremenitor de leneşi şi de indolenţi. Nimeni nu-i întrecea la mişto. Nicio naţie nu poseda un mai ascuţit simţ al umorului, pe care însă românii îl îndreptau, în special, împotriva muncii şi împotriva altor câteva lucruri esenţiale.

De-a lungul a şaizeci de ani de practică revoluţionară, descoperise că pe conaţionalii lui îi enervau chestiunile importante. N-aveau simţul tainicului. Îi plictisea accesul la transcendent. Nu aveau cum să nu perceapă sacrificiul său, al lui Nicolae Ceauşescu, dar luau imediat în băşcălie atât percepţia, cât şi sacrificiul.

Se mulţumeau cu puţin. Dacă ar fi fost după ei, ar fi fost bucuroşi cu nimic. Nu-i scoteai din ale lor.

D-aia şi rezistaseră 2.050 de ani pe aceste teritorii. Îşi masacrau invadatorii prin viclenie, slugărnicie şi luatul în râs.

Erau profund nemângâiaţi că fuseseră forţaţi să nu mai locuiască în peşteri. Aveau vocaţie adamică. Dacă puteau să culeagă un lucru direct din copac, îl culegeau. Dar, dacă ar fi trebuit să-l producă prin lucrul propriilor mâini, „fugi, dom'le, de aici. De ce să ne chinuim?"

Credeau sincer că dacă nu furau de la Stat, îşi zădărniceau viaţa.

Diminutivau totul: berică, lefuşoară, slujbuliţă, pâinică, vieţişoară.

Toate mănăstirile lor erau croite „dintr-un lemn”.

În reprezentarea sa, poporul român era un bărbat vânjos, stând tolânit pe nişte bănci de berărie şi batjocorind totul.

În acest context, el opera împotriva acestui popor cu două arme. Şi cu biciul. Şi cu zăhărelul.

Pe de o parte, căuta, cât de des putea, să le răstoarne acele bănci de berărie.

Ce le plăcea românilor?

Să le bage cârnaţi la alimentara. (Uite că nu le băga cârnaţi.) Să se chiombească la televizor, cu băţul lor de chibrit înfipt între dinţi. (Le retezase şi programele TV, şi beţele de chibrit.) Dacă îi strângea pe stadioane să scandeze numele lui, de Conducător, le plăcea să-şi bată joc. (Scandau ce scandau şi după aia îl înjurau, cică „pentru ce să scandăm?” D-aia şi el îi aduna cât putea de des pe acele stadioane.)

Îi sancţiona pe unde îi prindea, prin medicaţia unor pedepse înţelepte şi suportabile, pentru a-i căli.

Îi miluia însă şi cu zăhărelul.

Iată în ce fel:

În septembrie 1965, Nicolae Ceauşescu îşi angajează un profesor de defecte de vorbire.

În mai puţin de douăsprezece luni, prin eforturile profesorului de defecte de vorbire, toate bubele stilistice şi exprimările plicticoase ale şedinţelor de Partid se mută în discursul prezidenţial.

Vorbirea în publica Şefului Statului îşi pierde minima atractivitate, consistenţa, elasticitatea.

În martie 1966, Nicolae Ceauşescu nu pronunţă greşit decât un număr de douăsprezece substantive aparţinând fondului principal al limbii. Şase luni mai târziu, folosirea eronată a limbii române nu mai posedă niciun secret pentru Cel Mai Iubit Fiu Al Poporului. Nimeni nu vorbeşte mai rău decât el în România. Începe să facă săli şi pieţe pline.

Care e sensul secret al acestei operaţiuni de seducţie a poporului şi al acestui sacrificiu al său?

Ascultându-l, fiecare român se întoarce îmbărbătat de la miting, dacă nu de convingerea că e condus de cineva mult mai prost decât el, atunci din pricina descoperirii că Şeful Statului e, oricum, mai neajutorat.

„Dacă ăsta, care e atât de prost, a reuşit, să vezi ce viaţă minunată mă aşteaptă pe mine, începând chiar de mâine”, îşi şopteşte

în barbă oricine.

Volum în curs de apariţie la Editura Cartea Românească

Daniel Bănulescu (foto: Claudiu Isopescul): s-a născut la 31 august 1960, în Bucureşti. A urmat studii de inginerie dar a lucrat doar ca jurnalist şi scriitor.

A fost un membru activ al cenaclului *Universitas*, condus de criticul Mircea Martin.

Debutează cu un volum de versuri, *Te voi iubipân la sfârşitul patului*, publicat în 1993, urmat de un roman, *Te pup în fund, Conducător lubitl*, publicat în 1994. În anul 2000, îi apare o carte de balade, *Baladele lui Daniel Bănulescu*, romanul *Cei şapte regi ai oraşului Bucureşti* (Premiul pentru

Proză „Ion Creangă" al Academiei Române, Premiul Asociaţiei Scriitorilor Bucureşti) şi antologia de poezie *Republica Federală Daniel Bănulescu*. În anul 2002, publică volumul de versuri *Daniel al rugăciunii*. În anul 2008, Editura Cartea Românească deschide seria romanelor lui Daniel Bănulescu despre „subteranele" comuniste ale anilor '80, cu al treilea „membru al clanului de romane *AM*

VĂZUT, LUCRÂND, DEGETUL LUI DUMNEZEU!", *Cel mai bun roman al tuturor timpurilor*. În anul

2009, publică volumul de versuri *Was schbn ist und dem Daniel gefällt* (Ce-i frumos şi lui Daniel îi place), tradus în limba germană de Ernest Wichner, Akademie Schloss Solitude, Stuttgart. A fost tradus în limbile engleză, franceză, slovenă, germană, sârbă.

În romanul *Fugi din viaţa ta, revoltătoare şi slută, în cartea mea*, parodicul, grotescul, ascuţita receptivitate faţă de absurdul cotidian se amestecă, într-o formulă fericită, cu livrescul şi cu o abil instrumentată intertextualitate, dar şi cu ingredientele unui gen de realism „dur", frapant, chiar violent pe alocuri. Naraţiunea are suspans, dialogurile sunt nu doar verosimile, dar şi savuroase. Găsim, în romanul de faţă, deopotrivă un Bucureşti fabulos, tenebros ca în romanele de mistere ale secolului al XIX-lea, un oraş al comploturilor – politice dar şi metafizice –, şi un Bucureşti pestriţ, desenat în culori realiste. Bucureştiul lui Daniel Bănulescu este totodată Bucureştiul mitingurilor, al convoaielor oficiale de pe Calea Victoriei, al discursurilor de la tribună, al spionilor, al securiştilor atotputernici. Dar, mai ales, este Bucureştiul unde evoluează un personaj de excepţie: Nicolae Ceauşescu, antierou sinistru şi comic, ridicol şi

mefistofelic, pe care un ins de asemenea remarcabil, Iarba Fiarelor (hoţul adolescent, spaima oraşului şi modelul tuturor spărgătorilor bucureşteni) plănuieşte să-l ucidă.

Fugi din viaţa ta, revoltătoare şi slută, în cartea mea – fragment în noaptea de 1 martie 1987, după întrevederea sa cu Şefu' Statului, Marco se întorsese cu colonelul Gabrea la sediul Securităţii, haliseră pişcoturi, destupaseră şampanie de bucurie că scăpaseră vii şi amestecaseră, într-un chipiu, 24 de bileţele cu numele tuturor puşcăriilor disponibile în România.

Din prima extragere căzu Parapetu, o închisoare atrăgătoare şi cochetă, din care nu puteai să nu ieşi mulţumit. Asta dacă ieşeai, căci existaseră inşi subjugaţi de farmecul locului şi care ştiuseră să aprecieze un cimitir liniştit.

— Băi, ce noroc pe tine, infractorule.

— E aşa de recreativ înăuntru, tovarăşe colonel?

— Mai că-mi vine să las uniforma, să trag pe mine o zeghe şi să ne înscriu pe amândoi în porţie.

— Lăsaţi că ziceţi dumneavoastră aşa doar ca să-mi ridicaţi moralul.

— Marco, la Parapetu nu mai e programul: „Apă, paie şi bătaie… Lampă în ochi şi pumni în bot".

— Acolo, dacă gardienii încă nu vă invită pe-acasă, ca să le cunoaşteţi nevestele, e pentru că-s invidioşi… în Parapetu, tot deţinutul poate să contribuie la făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate chiar dacă e deţinut.

— Şi cam cât credeţi că trebuie să contribuie?

— Suflete, uneori, 15 ani trec chiar şi-n patru-cinci luni de zile.

Colonelul Alexandru Gabrea îl racolase pe Marco în urmă cu doi ani din mijlocul unei adunări deschizi.

În opinia tandrei noastre Securităţi, lepădături sunt toţi cei tineri care nu se străduiau suficient să devină buni utecişti [l]. Dar schizii erau cele mai dezgustătoare şi perverse lepădături: Ăştia erau deja spioni în inimile lor.

Schizii erau înrobiţi culturii în putrefacţie a ţărilor occidentale. Îşi băgau picioarele, e drept, pe ascuns, în tot ce era comunist. Sau fi băgat, dacă în

România ar fi existat droguri. Şi, pentru că nu existau, beau alcool până se izbeau cu capetele de pereţi, îşi lăsau plete, ascultau

muzica acea rock, puturoasă, nu erau entuziaşti, ci nihilişti, vizionau casete porno, iar unii dintre băieţi purtau câte-un cercel în ureche.

Marco căzuse în plasa Securităţii din întâmplare. Venise într-unul din căminele studenţeşti din Regie şi căuta să cumpere de la nişte studenţi arabi cinci perechi de blugi, ca să-i vândă, la suprapreţ, mai departe, iar Securitatea descinsese în acelaşi cămin şi vâna schizi.

Marco a ciocănit la o uşă ghinionistă. A intrat să se intereseze la ce cameră se vindeau jeanşi sau ţigări mai ieftine, tipii din înăuntru erau tolăngiţi, cu picioarele ridicate pe mese şi ascultau o muzică absolut capitalistă, pe care el o bănui a fi Led Zeppelin şi în acel moment Securitatea a zvâcnit peste ei. I-a săltat pe toţi, şi locatari, şi vizitatori, iar Marco a primit unul dintre cele mai formidabile capete în gură din viaţa sa de fotbalist fără cercel.

Razia avusese rolul de a tempera simpatiile accidentale din căminele studenţeşti din Regie, dar şi de a furniza agriculturii socialiste mână gratuită de muncă.

Schizii din camera 203 au fost condamnaţi la câte şase luni de închisoare, cu executare la locul de muncă, într-un I.A.S. [2] bine păzit, însă după Marco nu s-a luat cazierul.

Aceasta s-a petrecut pentru că l-a salvat Gabrea.

Colonelul urmărise cu coada ochiului operaţiunea de curăţire din Regie, intuise cu cine are de-a face, l-a luat la el în birou şi i-a spus:

— Domnule Iulian, şezi aici şi dă dumneata declaraţie, precum că nu există Petru Cercel [3].

Marco a şezut şi a dat.

Apoi, pentru a-i verifica flexibilitatea, a mai dat una precum că există.

Colonelul a confruntat declaraţiile şi a rămas paf.

Fotbalistul nu era extrem de departe de nivelul unui analfabet, dar, oricât de puţină şcoală frecventase, anii de domnie se agăţaseră de circumvoluţiunile lui, aceasta fiind o probă că poseda o memorie elefantică.

Gabrea l-a chestionat şi despre Mihnea cel Rău [4].

Domnia lui Mihnea cel Rău nici nu se studia în şcoală generală, dar Marco trăia cu antenele întinse, a prelucrat infimele informaţii ce-i trecuseră pe la ureche şi a inventat nişte ani de domnie acceptabili, apropiaţi de cei reali, semn că fotbalistul se orienta şi în necunoscut.

Alexandru Gabrea s-a prins cine îi stătea înainte, puştiul

începuse să-i pice cu tronc.

L-a eliberat, l-a trimis acasă. L-a dat în lucru, l-a mai studiat.

După zece luni de puricare informativă, colonelul Gabrea a cerut să-i fie adus Marco, l-a pupat pe frunte şi l-a făcut omul său.

Securitatea trecea printr-o perioadă bună în anii aceştia, dar ofiţerii cu funcţii de răspundere în Securitate treceau printr-o perioadă rea.

Nici nu apucau să deguste şi ei faptul că fuseseră trecuţi în numărul celor mai puternici o sută de oameni din ţara asta, că lipea câte-un nesimţit, pe undeva, vreun manifest împotriva lui Ceauşescu şi imediat erai convocat tu, ofiţer superior, înaintea Conducerii de Stat şi chestionat că:

— Ia zi, măi. Cine l-a lipit?

— Să trăiţi! Rog supus să permiteţi să îl caut.

— Ce să mai permitem?! C-au trecut deja trei minute.

Aşa că era posibil să-ţi depeni viaţa şi-n acest mod: primele trei minute să crăpi de mândrie că eşti general. Următoarele două minute să încremeneşti sub surpriza că nu mai eşti decât un general arestat.

„Pactizare cu duşmanul”. „Agenturile de spionaj”. „Trădarea de ţară”. Descopereau ei ceva.

De nu ai fi avut o echipă de vinovaţi deja pregătiţi, nu ai fi făcut faţă.

Dădeai un telefon şi ordonai:

— Augustin, pas alergător să-ţi recunoşti vinovăţia. Apoi pocneai călcâiele şi raportai:

— Permiteţi să raportăm, avem probe că Augustin l-a lipit. Se vede de aici şi de aici că e stilul lui Augustin.

Ca şi cum lui Augustin ăsta i s-ar fi permis să-şi perfecţioneze vreau stil de luptă împotriva Şefului Statului.

Pentru lipirea de material duşmănos, Augustin încasa pe puţin zece ani de regim penitenciar sever. În mod normal din pricina naturii faptei, ar fi murit după doi ani. Dar, de aparţineai echipei de falşi vinovaţi a unuia precum Gabrea, scăpai, în momentul în care scandalul, de care erai făcut răspunzător, aluneca în anonimat şi mai erai şi plătit, pentru că îţi interpretatei emerit rolul, salvând pielea binefăcătorilor tăi.

În România nu degeaba te făcea patria colonel. Colonel fiind, înseamnă că erai capabil de o groază de reacţii fulgerătoare.

Prin 1983, Gabrea se numărase printre primii ce înregistraseră fenomenul, îi distilase particularităţile, îşi formase propria echipă de falşi vinovaţi. N-o împrumuta el nimănui, obiect intim, îi era precum periuţa de dinţi.

Dorea Conducerea de Partid şi de Stat să cunoască instantaneu numele acelora ce nu colectaseră suficiente sticle şi borcane, al acelora ce nu aplaudau îndeajuns de fierbinte sau al fiarei care scrisese cu căcat lozinca „Ceauşescu asasin”, pe unele dintre vitrinele magazinului Unirea?

Ei, dacă instantaneu dorea şi, din această cauză, tu nu încă nu apucaseşi să-i găbjeşti pe adevăraţii vinovaţi, procedai precum Gabrea, odată pocneai din degete şi apelai la grupul tău de „oameni document”.

Ăştia soseau de la casele lor, se scuturau dintre partidele lor de şpriţuri şi fufe, se bărbiereau în troleibuz cu maşina electrică şi, când ajungeau lângă epoletul lui domn colonel, semănau cu sfinţii.

— Da, domn colonel. Ce-am mai făcut?

— Băi, de rândul ăsta, ai cacarisit-o. Ai înjunghiat legea patriei. Şezi acilea şi studiază la milimetru cum ai procedat.

Aceasta era principala lor calitate: se pricepeau să memoreze perfect un dosar. Veniseră făptuitori ai unor infracţiuni mărunte şi, după patru ore de absorbit probele dintre coperţi, se transformau în căpetenii ale luptei împotriva societăţii socialiste, în fioroşi duşmani ai poporului, în dizidenţi.

Pactul funcţiona în felul următor: Falsul vinovat câştiga 2000 lei pentru fiecare zi de anchetă şi 12.000 lei pentru fiecare lună de detenţie. Prin tradiţie, protectorul tău aştepta să se linişteasca apele, apoi te făcea scăpat din pârnaie, după o perioadă medie de 6 luni.

Când se reîntorcea acasă, falsul vinovat dădea cu capul de buchetul de flori, plasat în mijlocul mesei din sufragerie. În buchet era mascat livretul C.E.C. cu bani returnabili purtătorului şi cu sume evoluând între 50.000 şi 100.000 de lei. (Un muncitor se cocârja cu munca la el în uzină şi nu obţinea de la stat mai mult de 3.000 de lei pe lună, decât dacă era un strungar extraordinar de insistent).

În următorii 3 – 5 ani, până la următoarea misiune, omul document se liniştea, se străduia să iasă cât mai puţin în evidenţă, bişniţărea rar câte ceva, i se azvârlea câte-o ciozvârtă de viză pentru ţările socialiste membre ale C.A.E.R. [5], ce mai, dacă nu-şi scotea singur capul la drum, o ducea bine.

Chiar în acea noapte de 1 spre 2 martie 1987, burduşit cu pişcoturi şi şampanie, Marco fu transportat cu un elicopter de la sediul Securităţii la Penitenciarul Parapetu, pentru a i se putea raporta Conducătorului Iubit că pacientul său intrase sub medicaţie. (...)

În majoritatea cazurilor din justiţie, întâi se petrece ancheta, apoi este hotărâtă sau nu condamnarea. În situaţia lui Marco însă, pentru că vizionarismul Iubitului Conducător dictase direct sentinţa, existau destule semne că procesul va funcţiona şi invers: ancheta va confirma strălucita decizie a Marelui Strateg.

Colonelul mai completa un formular, îl mai îmboldea pe duşmanul Universităţii Craiova să ajusteze o declaraţie.

Trecuseră amândoi în sala de sport.

Acolo, lângă un teanc de saltele, la măsuţa joasă şi pe scăunelul mărunt, Gabrea ţinea între picioare un butoiaş de plastic plin cu vin de ţară, „sânge de iepure" şi deschis pe blatul de lemne, dosarul de urmărire penală.

Munceau şi se veseleau.

— Băi, nu cred eu – spunea securistul, care, în prezenţa lui Marco, se simţea cu 15 ani mai tânăr – să refuzi să bei tu dintr-un pahar construit în anii regimului nostru.

— Nu e pahar, e ulcică.

— Şi ce dacă-i ulcică? Te iei după ea ca să te încontrezi cu politica statului nostru?

— Cum să mă?!... Nu mă încontrez.

Şi Marco răsturna, cu o mişcare măiastră, ulcica peste cap.

Şi Gabrea scufunda în adâncurile butoiaşului ibricul, trăgea ibricul de coada lui lungă afară şi înfrumuseţa cu alcool şi ulcică şi regim.

Trecea şi la ulcica ailaltă.

— Spune tot!

— Spun, nene.

— Bă, nu ascunzi nimic.

— Nu ascund. Sifonez [6] totul ca la fratele meu mai mare.

Şi iar se pupau până li se zvârcolea câte o venă.

— Bă, eşti robust?

— Sunt robust.

— Şi eu-s robust. Robusteţea mă-sii de viaţă...

Gabrea îl încunoştinţa că, descoperindu-l cât e de patriot, patria

română nu se mai putuse abţine şi îi repartizase, săptămâna trecută, surorii lui Marco un cochet apartament cu două camere în cartierul Titan.

— În cartierul Titan? o clipă se înnegura fotbalistul.

— În Titan, omule.

— Bre, când eu îmi iubesc patria, mi-o iubesc ca, de cel puţin, de pe Calea Victoriei.

— Şi când ţi-o iubeşti cel mai mult?

— Ca din Cişmigiu. Ca de la Restaurantul „La Buturugă", din Cişmigiu, că nu acolo e centrul pământului?

Şi-şi povesteau cât de multe le făcuse patria, în anumite momente grele, ea lor.

De la patrie alunecară cu nedezminţit avânt la Getuţa.

Fiecare găzduia între pliurile amintirilor sale cele mai intime câte-o Getuţa, care sălta capul ori de câte ori îi simţea singuri ori adulmeca câte o ulcică cu vin.

Odată Getuţa sufletelor lor apărută, se înduioşau şi, pe nesimţite, o dădeau pe măscări.

— Bre, omule. Ştii ce mi-a zis mie Getuţa într-o seară?

— Fugi, băi, că nu ţi-a spus Getuţa nimic.

— La început nu mi-a zis, dar când a putut să vorbească… Zicea că nu şi-a închipuit ea până atunci… Şi că de atunci, a început să mă socotească…

— Să te socotească?

— Să mă socotească, aşa a zis.

— Taci, mă, a glumit. Eşti un prost.

Şi se urcau cu rândul pe calul de gimnastică şi îşi turnau unul altuia vin „sânge de iepure" în urechi. Van Basten avea urechea mai largă, era mai beţiv.

Până la ora 1 după-amiază, când se întorceau de la muncile lor în aer liber primele convoaie de puşcăriaşi, terminau şi ei satisfăcuţi cu mersul anchetei, apoi trăgeau un pui de somn pe saltele.

Primul se deştepta, de obicei, Gabrea. Urina, prepara câte-un ness Amigo, frecat cu Pepsi, îl trezea şi pe puşti.

N-apucau să guste, din nou, ca lumea, din vin, că odată, îşi făceau simţită prezenţa şi lăutarii.

Gabrea ordonase, iar Toma percutase, aranjând ca nişte proaspeţi încarceraţi, cu poftă de viaţă şi fără apatia puşcăriei în sânge,

să vină aici, după muncile câmpului şi să-şi pună tot farmecul lor personal în slujba curăţirii unor closete.

Closetele erau la parter, chiar sub biroul de anchetă al colonelului şi, parţial, sub sala de gimnastică.

Ţevile closetelor erau mai mereu înfundate, refulau cu ţâşnituri de vulcan, munca era nesfârşită.

Deţinuţilor li se acordase permisiunea să cânte.

După doar zece minute de trudă, minţile puşcăriaşilor îi forţau să fugă din acel loc, să uite unde sunt şi ce activitate depun, aşa că îşi închipuiau despre ei înşişi că sunt marinari.

Adulmecau mirosul de algă, de albatroşi şi de măruntaie deşertate, percepeau cum vântul umflă, împingând cu umărul, cârpele lor împuţite şi se simţeau şi mai intens marinari.

Dacă erau marinari, ce le mai rămâne să facă decât să-şi cânte?

Cântau.

Începeau cu un soi de „Pe lângă plopii fără soţ" al penitenciarelor, o piesă pe care fiecare întemniţat o absorbea în plămâni încă din prima zi în care se întâlnea cu frizerul:

Să trăiască mama-mare
C-a venit la închisoare
Cu ţigări şi cu mâncare.
(Unde moartea-n cot mă doare.)

Pentru a aluneca în ceea ce era considerată o „Mioriţa" a temniţelor, în fiecare penitenciar surprinzător şi izbutind să facă pielea ca de găină pe tine, într-un chip diferit:

Urcă mamă pe uluce
Să vezi după cum mă duce.
Cum mă ia de pe la porţi
Şi mă cară între cei morţi.

Putea lipsi:

Frate, că m-ai ciripit [7]
Garda [8] m-a cimitirit [9].
M-ai cimitirit mortal
Nu mai-s bun nici de spital.

Nu lipsea.

După cum nu erau absente nici:

Trei tramvaie 26

Taie Bucureştiu-n şase.
Mie mi se rupe-n paişpe…

şi altele, care mai de care, cântece care te pârjoleau, bijuterii muzicale în care erau turnate suferinţa, zbuciumul sufletesc, impulsul de reabilitate şi dorul de libertate al unor oameni care îi beliseră, îi înşelaseră ori îi măcelăriseră pe alţi oameni.

Marco van Basten şi Alexandru Gabrea şedeau în dreptul ferestrei în bătaia vânturilor marine şi înfruntau viaţa. Când erau mai melancolici ori mai piliţi, se ţineau unul pe altul de umeri sau chiar de după gât.

— Nene, suspina fotbalistul, să nu treacă luna asta, fără ca să mă scoţi de aicea. Simt aşa, o apăsare pe suflet, care nu mă lasă nici să beau.

— Cum, bă, când ai uscat două butoiaşe?… Vrei să ieşi din închisoarea asta mai mică în închisoarea mai mare, cum zic duşmanii că e ţara şi să nu mai găseşti nimic de băut?

— Nu râde.

— Ce s-a întâmplat, băi, faţă?

— Să nu mă laşi până ce n-am ajunge la apetitive… Cu amăreala din coşul inimii, nici măcar de banii pe care-i câştig aici, nu mai prind simpatie.

Hotărâseră ca, după ce Gabrea îl va putea scăpa pe Marco, să se reîntâlnească într-o cârciumioară prietenoasă şi dichisită de la Şosea, pe numele ei Bolta Rece şi să-şi continue discuţiile lor filosofice despre Getuţa.

Dedesubt, sufletele nemângâiate ale gherlei o ardeau acum cu cântece eroice:

Vino sâmbătă la bal
Să te mângâi personal.
Să-l pornim pe mecanism.
Să te-ating pe organism.

— Te scot, te scot, ia uite la el… Dacă aveai vârstă de colonel, la Bucureşti te expediam şi mă dădeam prins eu, îl ogoia securistul şi închidea un ochi, căutând să nimerească o mânecă a tunicii, pentru a-şi aranja cât de cât ţinuta.

Mai rămâneam doar două activităţi de bifat.

Lăutarii de la closete, după ce le înfrumuseţaseră viaţa, trebuiau folosiţi şi drept martori ai desfăşurării corecte a anchetei.

Curând se auzeau în biroul de sus zgomote de luptă, de ameninţare, de implorări, semnele adeveritoare ale suplimentului de anchetă.

— De ce dai foc, băi, la frumuseţile patriei?

De ce pui, bă, fără să te speli, mâna, pe ce avem noi mai scump?

— Nu mai fac, nene, câte zile oi mai avea.

— Cum, bă, să mai faci?

Păi cine te mai lasă pe tine ca să trăieşti, ca să vedem dacă mai faci sau nu?!

Şi poc, şi jap, şi nu cumva să-ţi ţâşnească sângele pe mine, băi, faţă de calorifer hodorogit, alcătuit numai din elemente fasciste.

Când dorea să obţină sunete de lovituri peste gură, colonelul izbea cu pulanul în masă. Când intenţiona să emită zgomote înfundate ale loviturilor în stomac, colonelul altoia spătarul scaunului, peste care şedeau vrăfuite ţoalele lor de prisos.

După ce isprăveau cu ancheta, bărbaţii îşi strângeau mâinile, îşi dădeau întâlnire pentru a doua zi dimineaţă, iar Marco ducea la bun sfârşit cea din urmă dintre obligaţiile zilei, intra în cămăruţa machiorului.

Cabinet de Machiaj nu existase nicicând la Parapetu, dar acum exista.

Domnul Marţipan Draganopol, eminentul maestru de machiaj al teatrului Naţional, în prezent pensionat, fusese adus în bagajele colonelului şi, după ora 15, aştepta pe parapet.

Deţinutul îl admira cum îşi etala trusele de cosmeticale, cum îşi desfăşoară chichiţele cu farduri şi sticluţele cu vopsele, ca pe o armată în miniatură, campată în jurul oglinzii mobile, cu marginile atacate de acizi, în care el, subiectul machiajului îşi studia porii feţei şi înaintea căruia se străduia să nu-şi vâre degetul în nas.

Bătrânul maestru alegea ca din întâmplare o pensulă „nor de zăpadă”, o freca, gânditor, de degetul său mic, până ce degetul devenea invizibil şi glăsuia:

— Începem cu o excoriaţie sau cu o contuzie, domnule Marco van Basten?

— Cel mai bine ar fi, domnule Draganopol, să începem cu un mic traumatism cranian.

Degeţelele vrăjitoreşti ale maestrului Panelului întristau întâi faţa fotbalistului şi o aduceau exact în aceiaşi stare medico-legală pe

care o avusese după ancheta de cu o zi înainte. Abia apoi planta, ici colo, pe chip şi pe trup, câte-o nouă leziune.

— Ce este acela un hematom? întreţesea şi subţia straturile de farduri fostul maestru al Teatrului Naţional.

Şi, estompând, uneori, marginea prea fermă a unei răni, tot dânsul îşi aducea la cunoştinţă răspunsul.

— Hematomul este acea mică tumoare, întâlnită la om. Care ne arată nouă că, în acel loc, domiciliază o aglomerare de sânge închegat, cauzată de o hemoragie.

Nu era atât de simplu să amesteci realitatea cu aparenţa, într-un asemenea grad, în care nici tu să nu-ţi mai aminteşti care e una şi care e cealaltă.

Când, pe la ora 16, inamicul Universităţii Craiova deschidea uşa dormitorului şi câţiva dintre ceilalţi deţinuţi se repezeau să-l aşeze pe pat, se găsea şi câte un deştept, înarmat cu câteva rupturi de pătură, înmuiată în apă, care se învârtea în jurul rănilor sale, oferindu-se să le şteargă…

Dar rănile, ale dracului, nu se lăsau ele şterse. Ţineau la tăvăleală. Erau răni care după expresia Maestrului, „luptaseră în munţi şi făcuseră războiul…”. Puteau fi îndepărtate numai cu ajutorul unei substanţe alcaline, al cărei secret zăcea numai în lobul cerebral stâng al Maestrului, nu şi în loburile colegilor de detenţie ai lui Marco.

Erau greu de suportat şi pentru a mai uita de durerile inimaginabile, fotbalistul ceruse singur să lucreze în magazinul Parastasului. Pentru că, în firidele şi în tainiţele delicate ale nopţii, se deschidea, în dormitorul 13, un atelier de producţie şi un magazin.

[1] utecişti – membri ai Uniunii Tineretului Comunist, organizaţie de tineret a Partidului Comunist Român.

[2] I.A.S. – întreprindere Agricolă de Stat.

[3] Petru Cercel – Domnitor de mai mică însemnătate al Ţării Româneşti. Domneşte între 1583 – 1585. Fiu natural al lui Pătraşcu cel Bun.

[4] Mihnea cel Rău – Domnitor al Ţării Româneşti în perioada 1508 – 1509. Fiu al lui Vlad Ţepeş.

[5] C.A.E.R.

— Consiliul de Ajutor Economic Reciproc, organism de colaborare economică între o parte dintre ţările socialiste.

[6] a sifona – a denunţa, a trăda, a informa (în argou de

închisoare).

[7] a ciripi – a denunţa, a trăda (în argou).

[8] Garda – Miliţia. Forţele de ordine ale Ministerului de Interne (în argou).

[9] a cimitiri – a ucide (în argou).